

OBJAWY DYSFUNKCJI INTEGRACJI SENSORYCZNEJ

Nie u wszystkich dzieci przyczyną problemów w nauce, rozwoju lub zachowania jest zaburzona integracja sensoryczna. Są jednak wyraźne czynniki wskazujące na dysfunkcje integracji sensorycznej. Poniżej przedstawione są najważniejsze z nich:

- **Nadmierna wrażliwość na bodźce dotykowe, wzrokowe, słuchowe oraz ruch.**
Nadwrażliwość może się objawiać takimi zaburzeniami zachowania jak: rozdrażnienie, wycofywanie się w wyniku dotknięcia, unikanie określonych rodzajów ubrań lub jedzenia, rozpraszalność lub lęk podczas zwykłych zabaw ruchowych, np. na placu zabaw.
- **Zbyt mała wrażliwość/reaktywność na stymulację sensoryczną.**
W przeciwieństwie do dziecka z nadwrażliwością, dziecko ze zbyt słabą reaktywnością może poszukiwać intensywne wrażeń sensorycznych takich jak celowe uderzanie ciałem o przedmioty lub intensywne kręcenie się wokół własnej osi. Dziecko może ignorować ból czy być nieświadome zmian pozycji ciała. Zachowania niektórych dzieci zmieniają się drastycznie od nadwrażliwości do zbyt słabej reaktywności /podwrażliwości/.
- **Zbyt wysoki lub niski poziom aktywności ruchowej.**
Dziecko może być ciągle w ruchu lub wolno się uaktywniać i męczyć się szybko. U niektórych dzieci poziom aktywności może się zmieniać od jednego ekstremum do drugiego.
- **Trudności z koncentracją, impulsywność.**
- **Problemy z koordynacją.**
Problemy te mogą dotyczyć umiejętności z zakresu dużej lub małej motoryki. Niektóre dzieci będą miały słabą równowagę, inne natomiast będą miały olbrzymie trudności z nauczeniem się nowej czynności wymagającej koordynacji ruchowej.
- **Opóźnienie rozwoju mowy, rozwoju ruchowego oraz trudności w nauce.**
Objawy te mogą być widoczne w wieku przedszkolnym razem z innymi objawami dysfunkcji integracji sensorycznej. U niektórych dzieci w wieku szkolnym mogą występować problemy w nauce mimo normalnego poziomu inteligencji.
- **Słaba organizacja zachowania.**
Dziecko może być impulsywne lub może łatwo się rozpraszać i okazywać brak planowania przed wykonaniem jakiegoś zadania. Niektóre dzieci mogą mieć problemy z przystosowaniem się do nowej sytuacji. Inne mogą reagować agresywnie, wycofywać się lub być sfrustrowane kiedy poniosą porażkę.
- **Niskie poczucie własnej wartości.**

Czasami dziecko, które ma wspomniane problemy nie czuje się dobrze. Mądre dziecko z tymi problemami może wiedzieć, że niektóre rzeczy jest mu trudniej wykonać niż innym dzieciom, ale może nie wiedzieć dlaczego. Takie dziecko może być odbierane jako leniwe, znudzone, bez motywacji. Niektóre dzieci same znajdują sposoby na uniknięcie trudnych i krępujących/kłopotliwych zadań. W takiej sytuacji dziecko może być odbierane jako uparte i sprawiające kłopoty. Nie znając przyczyny takiego zachowania rodzice i dzieci mogą się obwiniać. Sytuacja tak sprzyja rozwojowi napięcia w rodzinie, niskiemu poczuciu wartości oraz poczuciu bezsilności.

Dziecko z zaburzeniami integracji sensorycznej prezentuje więcej niż jedno z powyższych objawów. Jeśli podejrzewacie Państwo, że wasze dziecko pasuje do tego obrazu, to powinno ono być poddane badaniu przez wykwalifikowanego terapeutę integracji sensorycznej. Wyniki takiego badania wykażą, czy proces integracji sensorycznej jest zaburzony czy nie oraz przedstawi obszary, w jakich te problemy występują.

Badanie składa się ze standaryzowanych testów oraz usystematyzowanej obserwacji reakcji dziecka na stymulację sensoryczną, obserwację postawy, równowagi, koordynacji oraz ruchów gałek ocznych. Terapeuta Integracji Sensorycznej może dodatkowo przeprowadzić obserwację swobodnej zabawy dziecka i może poprosić o informacje dotyczące dotychczasowego rozwoju dziecka oraz jego typowych zachowań. Całkowite badanie trwać może od 1,5 do 3 godzin. Po przeprowadzonym badaniu zostaniecie Państwo poinformowani o jego wynikach.

Do badania większości dzieci wykorzystywane są Południowo-Kalifornijskie Testy Integracji Sensorycznej. Oceniają one funkcjonowanie dziecka w takich sferach jak:

- percepcja wzrokowa
- przetwarzanie wrażeń somatosensorycznych (dotyk i propriocepcja)
- przetwarzanie wrażeń przedsionkowych
- koordynacja oko-ręka
- planowanie ruchu czyli prakcja

Po dokładnej analizie wyników testów i obserwacji oraz informacji uzyskanych od rodziców i innych specjalistów, terapeuta zaproponuje odpowiednią terapię integracji sensorycznej. Zalecenia te oparte są na wiedzy o stopniu i naturze zaangażowania procesów integracji sensorycznej w rozwoju dziecka oraz badań wskazujących, jakie techniki terapeutyczne są najbardziej skuteczne w przypadku poszczególnych zaburzeń.

Należy pamiętać, że zaburzenia integracji sensorycznej tzw. zaburzenia przetwarzania sensorycznego to nie tylko problem dzieci. Z zaburzeń tych się nie wyrasta. Wiele osób dorosłych w wieku dziecięcym mogło prezentować zachowania charakterystyczne dla dysfunkcji SI a w życiu dorosłym deficyty te nadal mogą zaburzać funkcjonowanie, relacje z innymi ludźmi oraz powodować trudności w życiu zawodowym.